

Къщичка... не! Панелен блок за кукли

Новини | Култура | на 30.05.2023 05:00 | от Зорница Христова

Защо говорим за това?



Обичаш ли макети? Приличат много на кукленски къщи.

Особено пък когато представляват жилище с всички подробности: дневна с диванче, масичка и чинийки на масата, библиотека с книги, кухня с печица и шкафчета, малки столчета, перденца...

Кукленските къщи напомнят за детска игра. Освен това те често представят някаква картина на идеалния дом - например всички цветове да си подхождат, да има много цветя, да има достатъчно пространство, старинни мебели с извити краченца... защо не островърх покрив? Човек се размечтава.

През изминалите седмици обаче в регионалния център за съвременни изкуства "Топлоцентрала" в София беше представена една малко по-различна кукленска къща. По-точно казано - макет на български панелен блок (както изглежда отвън) и на един от апартаментите в него (както изглежда отвътре).

Това не е някой конкретен блок. По-скоро е нещо типично.



Ако се вгледаме, ще видим много познати неща. Например балконите: на един висят суджуци, на друг има масичка с пепелник, на трети се виждат стари вещи, изкарани там като на склад. Избелели плакати. Долу пред блока има градинка - някой е засял растения в стари автомобилни гуми. Има и магазинче за плодове и зеленчуци - с познатото синьо кошче и стар рекламен плакат, с познатите щайги.



Да влезем в апартамента.

Ако не ти, то някой от твоите родители - или баба и дядо - със сигурност ще разпознае нещо в него.

Поне някой в рода е имал точно такава "секция". И точно такъв компютър. И такива плочки - в банята преливащи от оранжево към кафяво, в кухнята бели, но с една-две цветни "асиметрично".

А на масичката в хола, разбира се, има плетена на една кука покривчица.



Защо са се повтаряли всички тези неща?

Част от причината е в липсата на свободен пазар по време на социализма. Вече ти разказвахме, че тогава не може всеки, който поиска, да има фабрика за мебели. А в държавните фабрики за мебели се произвеждат само няколко вида "секции" за хол. И няколко вида канапета. И май един вид кухненски шкафчета. Разбира се, че ще се повтарят!



Самите блокове също са държавно производство - и са строени по един и същи модел. Като цяло идеята за блоковете е на прочутия архитект Лео Корбузи - но след Втората световна война, особено в социалистическия лагер, тези блокове трябвало да се построят много бързо и много евтино. Голямо количество хора се преместили да живеят от селата (където земята станала държавна) в градовете (където имало нужда от работници). Много често те продължавали да спазват старите си навици от селския двор - например да правят зимнина (затова на единия балкон има буркани, в кухнята - чушколеп, и т.н.).

Авторките на този макет са Калина Иванова и Анна Иванова. Те учат изобразително изкуство във Великобритания. Родени са твърде късно, за да помнят "онова време".

И съжаляват, че тези блокове бъдат у българите толкова много срам.

Според тях е по-интересно да го опознаем, отколкото да се правим, че не съществува. Казват, че не можем да променим нещо, ако не го видим такова, каквото е. Нарекли макета си "Славки приказки".

Думата "славки" идва не от името "Славка", а от комбинация между две други думи: "сладки" и "славянски". Тоест скритите в този блок истории уж са сладки... ама не съвсем.

Когато са започнали да правят макета, те са си измислили персонажи. Дори им дали имена! Ясно е например, че компютърът, плакатите и стикерите по вратата на гардероба принадлежат на един и същ млад човек. Западните списания - също. Това е момиче, което живее в една страна, а мечтае за друга.



В друг апартамент пък живее "фризьорката". Нейни са масата на балкона, където тя пие кафе с клиентките си. На леглото в спалнята има разтворен "розов роман". Така се наричаха навремето евтините любовни романчета - защото често имаха розови корици. Или защото любовта беше описана през "розови очила"?



Предлагаме ти да се вгледаш в снимките. Интересно ни е какво ли мислиш.

Познати ли са ти предметите в тях?

Какво чувство ти навяват?

Можеш ли да определиш какви други хора живеят там?

Ако искаш да промениш нещо, откъде ще започнеш?

Какви истории според теб могат да се случат тук?



Въпросника към тази статия можеш да решиш онлайн на:
[/book/3186-kashtichka-ne-panelen-blok-za-kukii](#)

Сканирай този QR-код и влез директно във въпросника ->

©"Вижте" е издание на Фондация Гутенберг 3.0. Всички права са запазени

